

KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

FELADATSOR

IV. osztály

KÖRZETI FORDULÓ

2018. március 6.

CSAPATNÉV:.....

1. TESTES TALÁLÓS KÉRDÉS

Az alábbi találós kérdés az emberi test egyes részeit rejti, azonban több hosszú magánhangzóról hiányzik az ékezet. Tegyétek ki az ékezeteket ott, ahol az szükséges, majd írjátok le a megfejtéseket!

Növekedett egy kétágú fa,
kétágú fa tetejében
egy nyolciccés hordó,
a nyolciccés hordó tetejében
két erős faág,
a két erős faág tetejében
örlömalom,
az örlömalom tetejében
két lyukacska,
a két lyukacska tetejében
két csillag,
a két csillag tetejében
sík mező,
sík mező tetejében
sűrű erdő.

3 perc
10 pont

CSAPATNÉV:.....

2. NYAKATEKERT MESEHŐSÖK

Összekeveredtek a testrészek a mesehősök nevében! Tegyetek rendet, és írjátok le helyesen a neveket!

Borsó**száj** hercegkisasszony

Hüvelyk**király**

Csillagorrú juhász

Bajusz Matyi

Csupaláb

Hé**t**bőr sárkány

Nyak**ighaj**

Szamár**fejű** királyfi

Mál**é**háj

Vasszemű bába

Arany**szem**

*Borsó**szem** hercegkisasszony*

4 perc
10 pont

CSAPATNÉV:.....

3. FOGAS KÉRDÉS

Melyik testrész hiányzik? Írjátok be a megfelelő testrésznevet a következő szavak elé! A kezdőbetűket összeolvasva kiderül, ki van a képen. A megfejtést is írjátok le!

Pl. fog kefe

_____ kalács
_____ kapocs
_____ surló
_____ nyaló
_____ nyereg
_____ fényvesztő

Megfejtés: _____

A magyar népi hitvilág természetfeletti erejű személye, az ősmagyarok szellemi vezetője. Ez már a születéskor nyilvánult, mert jellel jött a világra: foggal, tíznél több ujjal, vagy bármilyen többletcsonttal született.

3 perc
7 pont

CSAPATNÉV:.....

4. ÉSZPÖRGETŐ

Gyűjtsetek legalább 10 olyan szót, melynek vége „ész”! További gyűjtésekért plusz pontot szerezhettek.

Pl.: fűrész

*2 perc
1 pont/ helyes szó*

CSAPATNÉV:.....

5. SPORTREJTVÉNY

A legtöbb sportágnak hangzatos magyar neve is van, mégis gyakran a nemzetközi megnevezést használjuk.

Egészítsétek ki a rejtvényt az ábrákon látható **sportágak magyar nevével**. A kiemelt oszlopból kiderül a képen látható tornász neve, azt írjátok az adatlapra!

1.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7.

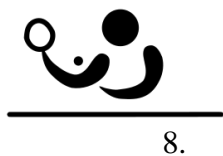
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

9.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Név: _____

Tornászcsillag, büszkeségünk!

A Kovászna megyei Zágónban született. Hat évesen kezdte a tornát.

Négyszeres olimpiabajnok, kétszeres világbajnok, kétszeres Európa-bajnok, Idén lett 50 éves. Franciaországban él férjével és két fiával.

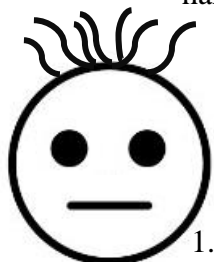
4 perc
10 pont

CSAPATNÉV:.....

6. TESTBESZÉD

Bizony nemcsak a szájunkkal, hanem testiünkkel és arcunkkal is beszélünk.

Találjátok meg a szólások jelentését, és írjátok annak betűjelét a vonalakra. Segítenek a hangulatjelek.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

1. Égnek áll a haja. C

2. Remeg a szája. ____

3. Lógatja az orrát. ____

4. Csóválja a fejét. ____

5. Lesüti a szemét. ____

6. Leesik az álla. ____

7. Fő a feje. ____

8. Kimutatja a foga fehérjét. ____

9. Hegyezi a fülét. ____

10. Összevonja szemöldökét. ____

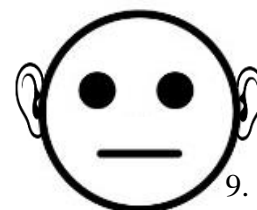
11. Húzza a száját. ____

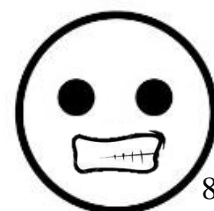
11.

10.

9.

8.

7.

A. szégyelli magát

B. rosszall

C. ideges

D. gondban van

E. fél

F. vonakodik

G. haragszik

H. elárulja rossz szándékát

I. meglepődik

J. szomorkodik

K. hallgatózik

4 perc
10 pont

CSAPATNÉV:.....

7. KEZESLÁBAS MONDATOK

Foglaljátok rövid mondatokba az alábbi szavakat bizonyítva azok jelentését!

kézzel, kezel, lábbal, lábal , nyelvel

*3 perc
10 pont*

CSAPATNÉV:.....

8. SZEMFÜLES NAPLÓ

A **páros testrészeket** gyakran a tévében, a könyvekben is többes számban használják. Pedig a páros testrészek egyetlen egészet alkotnak, ezért a magyarban egyes számban használjuk őket. Pl. **Tűnj el a szemem elől!**

Ha egyikről beszélünk, az csak egy fél. Pl. Fél szemére vak.

Találjátok meg az alábbi szöveg nyelvhelyességi hibáit, majd írjátok le helyesen a teljes szöveget!

február 28., szerda

Titok!!!

Velem mindig történik valami. Ma is ...
Elindultam a lejtőn az új szánkómmal.

Úgy izgultam, még a szemeimet is behunytam! Röpültem, mint egy madár,
mely kitárta hatalmas szárnyait. Röpültem..., egyenesen egy bokorba!
Sajgó háttal, egy térdre ereszkedve másztam ki onnan, míg kezeim jégge
dermedtek. De füleimet egyszerre csak megütötte édesanyám hangja, ahogy
a nevemet kiáltotta. Egyik lábamra sántikálva ügettem feléje, és ölelő
karjaiban már semmim se fáj. ☺

— 4 perc
10 pont

9. OLVASÓPRÓBA - BOLTOSMESEK

Olvassátok el közösen a szöveget! Valaki a csapatból olvassa fel kifejezően, folyékonyan, hangosan!

A TÜKÖR ELŐTT

Janikovszky Éva nyomán

Pocsék vagyok, fantasztikusan pocsék. Hiába bámulom magam a tükörben, ez napról napra csak rosszabb lesz. A legfantasztikusabb az, hogy észre sem vettem, mikor lettem ilyen pocsék. Mert tavaly még egész normális voltam, az tuti, arra még emlékszem. Nem is néztem én akkor sose tükörbe, csak ha véletlenül nekimentem. De most muszáj, most folyton bámulnom kell magam, merthogy ilyen pocsék lettem.

Tavaly a fejem is akkora volt, amekkorának egy normális fejnek lenni kell egy normális nyakon. Az idén a nyakam megnyúlt, a fejem meg összement. Csak tudnám mitől van ez? Ha legalább a hajam göndör volna, de semmilyen.

És a szemem! Nem arról van szó, hogy nem szép, az nem érdekel. De az, hogy még nézni sem tudok vele normálisan, az mégiscsak sok. Nem mintha rosszul látnék, primán látok, azzal nincs baj. Hanem a nézésemmel, mert az mindenkinek az idegeire megy. Mert ha figyelek valakire, és érdekel is, amit mond, akkor az én szememben nem az érdeklődés csillog, tuti, hogy nem, mert biztos, hogy rám szólnak: Mit bámulsz olyan hülyén? Ezért aztán nem is szívesen nézek arra, aki beszél hozzám.

Hát ilyen vagyok. Jobb rá se gondolni. Hiába himbálom magam, hiába járok zsebre dugott kézzel, görnyedt háttal, hiába dobálom a lábam, hiába csoszogok, nincs benne semmi elegancia. Próbálhatok én akármit, rajtam már semmi sem segít.

Pocsék vagyok, fantasztikusan pocsék, nem csoda, ha a Kati rám se néz.

*Felkészülés: 4 perc
10 pont*

CSAPATNÉV:.....

10. TOLLFORGATÓ

Írjatok egy kerek és izgalmas szöveget, melynek csattanója a következő szólás: **Többet ésszel, mint erővel.** Valaki a csapatból olvassa fel kifejezően a szöveget!

*Szövegalkotás: 8 perc
15 pont*

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

JAVÍTÓKULCS

IV. osztály

KÖRZETI FORDULÓ

2018. március 6.

1. TESTES TALÁLÓS KÉRDÉS

Növekedett egy kétágú fa,	lábak/ 2 láb
kétágú fa tetejében	
egy nyolciccés hordó,	has
a nyolciccés hordó tetejében	
két erős faág,	karok/ 2 kar
a két erős faág tetejében	
őrlőmalom,	száj
az őrlőmalom tetejében	
két lyukacska,	orr
a két lyukacska tetejében	
két csillag,	szemek/ 2 szem
a két csillag tetejében	
sík mező,	homlok
sík mező tetejében	
sűrű erdő.	haj

3 perc

hosszú hangzók: $12 \times 0,5 = 6$ p

megfejtések: $8 \times 0,5 = 4$ p

Összesen: $6 + 4 = 10$ p

2. NYAKATEKERT MESEHŐSÖK

Hüvelyk Matyi, Csillagszemű juhász, Bajuszkirály, Csupaháj, Hétfejű sárkány,
Nyakigláb, Szamárbőr királyfi, Málészáj, Vasorrú bába, Aranyhaj

4 perc

1 pont/név

Összesen: $10 \times 1 = 10$ p

3. FOGAS KÉRDÉS

térdkalács, állkapocs, lábsurló, talpnyaló, orrnyereg, szemfényvesztő

Megfejtés: táltos

3 perc

1 pont/szó; 1 pont/ megfejtés

Összesen: $6 + 1 = 7$ pont

4. ÉSZPÖRGETŐ

ész, mész, kész, rész, egész, testrész, gépész, fényképész, fürkész, tehenész, méhészt, bölcsész, sebész, gégeész, cipész, erdész, fűvész, művész, térképész, tűzszerezés, építészt, lövész, szülészt, bűvész, vegyész, régész, révész, tengerész, ügyész, lelkeszt, fülész, szemész, nyelvész, legelészt, csenevész, stb.

2 perc
1 pont/ szó

5. SPORTREJTVÉNY

1.	Ö	K	Ö	L	V	Í	V	Á	S										
						2.	Ú	S	Z	Á	S								
						3.	Í	J	Á	S	Z	A	T						
						4.	L	A	B	D	A	R	Ú	G	Á	S			
						5.	B	I	R	K	Ó	Z	Á	S					
						6.	J	É	G	K	O	R	O	N	G				
						7.	S	A	K	K									
						8.	A	S	Z	T	A	L	I	T	E	N	I	S	Z
						9.	K	É	Z	I	L	A	B	D	A				

Név: Szabó Kati

4 perc
1 pont/szó; 1 pont/ megfejtés
Összesen: 9+1=10 pont

6. TESTBESZÉD

1. Remeg a szája. E
2. Lógatja az orrát. J
3. Csóválja a fejét. B
4. Lesüti a szemét. A
5. Leesik az álla. I
6. Fő a feje. D
7. Kimutatja a foga fehérjét. H
8. Hegyezi a fülét. K
9. Összevonja szemöldökét. G
10. Húzza a száját. F

4 perc
1 pont/ szólás
Összesen: 10x1=10 pont

7. KEZESLÁBAS MONDATOK

kézzel, kezel, lábbal, lábal , nyelvel

3 perc
2 pont/mondat;
5x2=10 p

8. SZEMFÜLES NAPLÓ

Velem mindig történik valami. Ma is ...

Elindultam a lejtőn az új szánkómmal. Úgy izgultam, még a szememet is behunytam! Röpültem, mint egy madár, mely kitárta hatalmas szárnyát. Röpültem..., egyenesen egy bokorba!

Sajgó háttal, fél térdre ereszkedve másztam ki onnan, míg kezem jéggé dermedt. De fületem egyszerre csak megütötte édesanyám hangja, ahogy a nevemet kiáltotta. Fél lábamra sántikálva ügettem feléje, és ölelő kariában már semmim se fájt.

4 perc

ki nem javított nyelvhelyességi hiba: -1 pont/hiba

helyesírási hiba: -0,2 pont/hiba

Maximum: 10 p

9. OLVASÓPRÓBA

A TÜKÖR ELŐTT

Janikovszky Éva nyomán

Felkészülés: 4 perc

Pontozási szempontok:

– olvasástechnika: 3 pont

– értő hangsúlyozás: 3 pont

– árnyalt, kifejező előadás, érzelmek: 4 pont

Hiba a szöveghűségben: -0,2

Összesen: 10 pont

10. TOLLFORGATÓ

Szövegalkotás: 8 perc

Pontozási szempontok:

– ötlet, cselekmény: 3 pont

– szerkezet kerekessége: 3 pont

– nyelvi megformálás, árnyalt kifejezőmód: 3 pont

– nyelvhelyesség, helyesírás: 3 pont

– kifejező olvasás: 3 pont

Összesen: 15 pont

A feladatsor kb. 102 pont a 4. feladattól függően. Ehhez a pontszámhoz a „**Szólj, szám!**”-ot” beküldők még **3** pontot kapnak minden beküldött hónapért (február nem számít).

Minden feladatnál a helyesírási hibákra pontlevonás jár: **- 0,2 pont/hiba**.

Megjegyzések:

A feladatsor lazán kapcsolódik az „Emberi test” témakörhöz, ami az utasításokból és a feladatok helyes megoldásából kerekedik ki. Egyetlen feladat sem feltételez az általános műveltségnél mélyebb tematikus tudást. A téma segítségével, a feladatok felvezetésével a játékvezető megteremtheti a verseny sajátos hangulatát.

Kellemes időtöltést!